

Kollektivtrafik- och Infrastrukturavdelningen
Västra Götalandsregionen
2019-11-25

Rapport om den allmänna trafikplikten för kollektivtrafiken i Västra Götalands län 2018

Dnr KTN 2019-00162

Redovisning av den upphandlade eller direkttilldelade trafiken i Västra Götalands län enligt kraven i EUs kollektivtrafikförordning 1370/2007, artikel 7.1.

Innehåll

Inledning	3
Lista över trafikoperatörer	4
Fattade beslut om allmän trafikplikt	4
Ersättningar för gällande avtal	5
Ensamrätter och direkttilldelade avtal.....	5
Kollektivtrafiknätets effektivitet och kvalitet	6
Kollektivtrafiknätets finansiering	8

Inledning

Enligt EU:s kollektivtrafikförordning artikel 7.1 ska varje behörig myndighet en gång om året publicera en samlad rapport om den allmänna trafikplikten inom sitt behörighetsområde, om de utvalda kollektivtrafikföretagen samt om ersättningar och ensamrätt som dessa kollektivtrafikföretag beviljats som kompensation.

Rapporten ska skilja mellan busstrafik och spårbunden trafik, den ska möjliggöra kontroll och utvärdering av kollektivtrafiknätets effektivitet, kvalitet och finansiering samt, i förekommande fall, ge information om eventuella beviljade ensamrätters art och omfattning.

Rapporten redogör för beslut om allmän trafikplikt som tagits under året samt listar aktuella kollektivtrafikföretag och de ersättningar som har erhållits. De redovisas separat för buss, tåg, spårvagn och fartygstrafik.

Om det finns ensamrätter eller direkttilldelade avtal ska det anges och skäl för dessa.

Rapporten innehåller tabeller som redogör för kollektivtrafikens effektivitet, kvalitet och finansiering under 2018.

Lista över trafikoperatörer

Västtrafik AB ägs av Västra Götalandsregionen som är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) i Västra Götalands län. Västtrafik planerar och upphandlar kollektivtrafiken i länet på uppdrag av RKM.

Följande trafikoperatörer har utfört trafik under 2018:

- AB Göteborg-Styrsö Skärgårdstrafik
- Bergkvarabuss AB
- Buss i Väst AB
- Dejlilg Cruise AB
- Dyngö Sjötaxi & Havsservice
- Ellös Buss AB
- Gunnars Båtturer AB
- Göteborgs Spårvägar Buss AB
- Göteborgs Stad Stadsbyggnadskontoret¹
- Karl-Erik Elofsson Buss AB
- Keolis Sverige AB
- Koster Marin AB
- Kungälv's Kommun
- Karingötrafiken AB
- Merresor AB
- Nobina Sverige AB
- Postbåten Fjällbacka Skärgård AB
- SJ Götalandståg AB
- Tjörns hamnar AB(Wallhamnbolagen)
- Transdev Sverige AB
- Vy Buss AB
- Värmlandstrafik ab
- Öckerö Kommun

Fattade beslut om allmän trafikplikt

Enligt lagen 2010:1065 om kollektivtrafik kan behörig kollektivtrafikmyndighet belägga sträckor och/eller områden med allmän trafikplikt om de bedöms ha större behov av kollektivtrafik än vad som tillgodoses på kommersiella villkor.

Beslut om allmän trafikplikt har under 2018 fattats för följande trafik:

Beslutsdatum Omfattning

2018-04-18	Busstrafik Ale, Kungsbacka ² , start 2019
2018-06-08	Flextrafik Donsö och Styrsö, Göteborgs kommun, start 2019
2018-06-08	Öresundstågen ² , start 2019
2018-09-20	Busstrafik Sjuhärad, Öckerö, Göteborg, start 2019 och 2020

¹ Göteborgs Spårvägar är operatör för spårvagnstrafiken, Västtrafik har avtal med Göteborgs Stad och Göteborgs Stad har avtal med Göteborgs Spårvägar

² För den del av trafiken som utförs i Västra Götalands län

Ersättningar för gällande avtal

De utvalda kollektivtrafikföretagen har beviljats nedanstående totala ersättningar som kompensation för utförd trafik³.

	Busstrafik	Tågtrafik	Spårvagnstrafik	Fartygstrafik
2018	4 240 mnkr	836 mnkr	780 mnkr	274 mnkr
2017	4 070 mnkr	800 mnkr	746 mnkr	249 mnkr
2016	3 769 mnkr	763 mnkr	728 mnkr	234 mnkr

Ensamrätter och direkttilldelade avtal

Inga ensamrätter har beviljats.

Spårvagnstrafiken i Göteborg är direkttilldelad av Göteborgs stad innan nuvarande kollektivtrafiklag trädde i kraft.

³ Förutsättningar

- Ersättning för biljettgiltighet på trafik som Västtrafik inte upphandlat ingår inte
- Ersättning till bussföretag som kör ersättningstrafik för tåg och spårvagn ingår inte
- Kostnaden för fordon finns med i de fall där Västtrafik betalar ersättningen till trafikföretagen. I de fall Västtrafik äger fordonen alternativt betalar en leasingkostnad till en annan part så ingår det inte
- Kostnader för infrastruktur, banavgifter, hamnavgifter, spårvagnsnätet etc ingår inte

Kollektivtrafiknätets effektivitet och kvalitet

Effektivitets- och produktionsuppgifter

	2016	2017	2018	källa
Befolkning	1 671 783	1 690 782	1 709 800	Regional linjetrafik 2018, Trafikanalys
Antal utbudskilometer per invånare	149 843 000 km 90 km/inv	144 953 000 km 86 km/inv	146 112 000 km 85,5 km/inv	
Antal personkilometer per invånare	2 512 366 000 km 1503 pkm/inv	2 672 894 000 km 1581 pkm/inv	2 753 804 km 1611 pkm/inv	
Antal utbudskilometer per invånare med buss	119 426 000 km 71 km/inv	115 418 000 km 68 km/inv	117 021 000 km 68 km/inv	
Antal utbudskilometer tåg per invånare	13 081 000 km 7,8 km/inv	12 443 000 km 7,4 km/inv	11 882 000 km 6,9 km/inv	
Antal personkm tåg per invånare	612 796 000 km 367 pkm/inv	733 864 000 km 434 pkm/inv	726 857 000 km 425 pkm/inv	
Beläggning totalt (personkm/utbudskm)	16,8	18,4	18,8	
Beläggning buss (personkm/utbudskm)	11,2	11,7	12,1	
Beläggning tåg (personkm/utbudskm)	46,8	59,0	61,2	
Marknadsandel	28,5 %	33 %	33 %	
Andel resenärer nöjda eller mycket nöjda med Västtrafik	57 %	57 %	57 %	
Resor (antal resor) per invånare	301 084 000 180 resor	315 073 000 186 resor	338 638 000 198 resor	Västtrafik
Andel tillgänglighetsanpassade bussar	100 %	100 %	100%	

Hållplatser

Ansvaret för hållplatser är delat mellan Västtrafik och väghållarna (kommunerna på kommunala vägar och Trafikverket på statliga vägar). I trafikförsörjningsprogrammet finns ett mål om att minst 800 hållplatser ska vara anpassade för personer med funktionsnedsättning 2020. För att nå målet behöver framförallt väghållarna genomföra åtgärder i en högre takt än i dag.

De cirka 800 hållplatserna med flest antal påstigande är prioriterade för anpassning för personer med funktionsnedsättning. För att en hållplats ska räknas som fullt ut anpassad finns 8 kriterier som ska vara uppfyllda. Dessa finns beskrivna i bilaga 2 i strategin för kollektivtrafik på jämlika villkor, se nedanstående länk.

Av de prioriterade hållplatserna är 49 procent helt anpassade, att jämföra med 43 procent 2017. Under 2017 gjordes en inventering för att effektivt kunna åtgärda de högst prioriterade hållplatserna. Under 2018 genomförde Västtrafik en rad åtgärder utifrån deras ansvar för hållplatserna. Av de 800 prioriterade hållplatserna är det enbart elva hållplatser som helt saknar någon form av anpassning. Flera kriterier är uppfyllda på de flesta av de 800 hållplatserna, till exempel har 99 procent belysning, 96 procent har minst en bänk och 95 procent har väderskydd.

Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor och aktuell status för anpassade hållplatser finns på följande web-sida:

<https://www.vgregion.se/kollektivtrafik/trafikforsorjningsprogrammet--sa-utvecklas-kollektivtrafiken/strategi-for-koll-jamlika-villkor/>

Punktlighet

Andel turer som är punktliga

Trafikslag	2014	2015	2016	2017	2018
Buss stadstrafik*	79%	80%	79%	77%	76%
Fartyg**	85%	87%	89%	89%	90%
Spårvagn	79%	80%	81%	81%	77%
Pendeltåg	95%	91%	92%	93%	92%
Regiontåg	92%	90%	90%	93%	91%

* Gäller stadstrafik i Göteborg, Mölndal och Partille

** Fartygstrafiken gäller endast Styröbolaget

För ytterligare uppgifter om kollektivtrafikenätets effektivitet och kvalitet hänvisas till Västra Götalandsregionens uppföljning av trafikförsörjningsprogrammet:

<https://alfresco.vgregion.se/alfresco/service/vgr/storage/node/content/workspace/SpacesStore/3889a7fe-531d-4d1e-928c-fcecd43da59c?a=false&guest=true>

Kollektivtrafiknätets finansiering

	Västra Götaland 2016	Västra Götaland 2017	Västra Götaland 2018
Totala intäkter per invånare	8 007 200 tkr 4 790 kr	8 067 100 tkr 4 771 kr	8 202 010 tkr 4 797 kr
Varav trafikintäkter	3 298 400 tkr	3 273 300 tkr	3 322 074 tkr
Varav totalt offentligt tillskott	4 669 300 tkr	4 752 900 tkr	4 828 996 tkr
Totala kostnader per invånare	8 006 400 tkr 4 789 kr	8 066 300 tkr 4 771 kr	8 363 223 tkr 4 891 kr
Varav kostnader för infrastruktur	158 100 tkr	151 100 tkr	180 220 tkr

Källa: Regional linjetrafik 2017 och 2016, Trafikanalys

2019-11-25

Dokumentnamn:

Rapport om den allmänna trafikplikten för kollektivtrafiken i Västra Götalands län 2018

Diarienummer: KTN 2019-00162

Beslutad av kollektivtrafiknämnden 2019-12-05

Kontaktperson: Leif Magnusson, kollektivtrafik- och infrastrukturavdelningen, koncernkontoret

E-post: leif.magnusson@vgregion.se